

PROTOKÓŁ

z kontroli przeprowadzonej w Sołectwie Rytel

1. Podstawa prawna kontroli:

- 1) art. 35 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- 2) § 49 Statutu Gminy Czersk,
- 3) § 31 Statutu Sołectwa Rytel,
- 4) zarządzenie nr 367/20 Burmistrza Czerska w sprawie przeprowadzenia kontroli Sołectwa Rytel, którego kopia stanowi załącznik nr 1 do protokołu,
- 5) upoważnienie nr 1/2020 do przeprowadzenia kontroli w Sołectwie Rytel, którego kopia stanowi załącznik nr 2 do protokołu.

2. Podmiot kontrolujący:

Burmistrz Czerska
ul. Kościuszki 27
89-650 Czersk

3. Zespół kontrolny:

L.P.	Zespół kontrolujący	Imię	Nazwisko
1	Kierownik zespołu kontrolującego	Grzegorz	Zabrocki
2	Członek zespołu kontrolującego	Magdalena	Tyburska
3	Członek zespołu kontrolującego	Małgorzata	Janikowska
4	Członek zespołu kontrolującego	Marek	Szyca

4. Termin przeprowadzenia kontroli:

1 marzec – 20 lipiec 2020 r.

5. Tryb, rodzaj, charakter kontroli:

kontrola doraźna

6. Nazwa jednostki kontrolowanej:

Sołectwo Rytel

7. Osoba reprezentująca jednostkę kontrolowaną:

Romanna Czułowska – Sołtys Sołectwa Rytel,
ul. Nadrzeczna 15,
89-642 Rytel,
tel.: +48 724 070 140

8. Zakres kontroli:

- 1) kontrola składników majątkowych trwałych i wydatkowania środków z funduszu sołectkiego w Sołectwie Rytel w latach 2019 – 2020,
- 2) zgodność przedstawionych faktur, zakupionych przedmiotów, zorganizowanych imprez oraz przeprowadzonych inwestycji z uchwałami Zebrania Mieszkańców oraz stanem faktycznym.

9. Osoby udzielające wyjaśnień oraz przekazujące dokumenty w zakresie objętym kontrolą:

- 1) Przemysław Biesek-Talewski – Burmistrz Czerska,
- 2) [redacted] Inspektor ds. gospodarki komunalnej,
- 3) Romanna Czułowska – Sołtys Sołectwa Rytel,
- 4) [redacted] Przewodnicząca Zebrania Wiejskiego, które odbyło się 25 września 2019 r.,
- 5) [redacted] Proboszcz Parafii Rytel.

10. Ustalenia zespołu kontrolnego.

10.1. Wyodrębnienie funduszu sołectkiego.

Gmina Czersk wyodrębniła w budżetach na rok 2019 oraz rok 2020 środki w ramach funduszu sołectkiego.

Rada Miejska w Czersku, działając na podstawie przepisów art. 7 ust. 1 pkt 17 i art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 2 ust. 1 ustawy o funduszu sołectkim, podjęła 27 marca 2014 r. uchwałę nr XXXVII/304/14 w sprawie wyrażenia zgody na wyodrębnienie w budżecie Gminy środków stanowiących fundusz sołectki.

W uchwale nr III/23/18 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 18 grudnia 2018 r. – uchwale budżetowej na 2019 rok, w tabeli „Układ wykonawczy na rok 2019 – podział środków funduszu sołectkiego jednostek pomocniczych”, wyodrębniono do wykorzystania przez Sołectwo Rytel kwotę 135 020 zł. Kopia tabeli stanowi załącznik nr 3 do protokołu.

Z kolei w uchwale nr XV/186/19 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 10 grudnia 2019 r. – uchwale budżetowej na 2020 rok, w tabeli „Plan wydatków na przedsięwzięcia w ramach funduszu sołectkiego na 2020 rok” wyodrębniono do wykorzystania przez Sołectwo Rytel kwotę 135 342 zł. Kopia tabeli stanowi załącznik nr 4 do protokołu.

10.2. Określenie przeznaczenia funduszu sołectkiego przez zebranie mieszkańców.

Sołtys Rytla został prawidłowo i we właściwym terminie powiadomiony przez Burmistrza Czerska o wysokości funduszu sołectkiego przypadającego na sołectwo w danym roku budżetowym.

Zebranie Wiejskie Sołectwa Rytel dotyczące sposobu wykorzystania funduszu sołectkiego na 2019 r. odbyło się w dniu 24 września 2018 r. Kopia protokołu z zebrania stanowi załącznik nr 5 do protokołu.

Zebranie Mieszkańców Sołectwa Rytel w tym dniu podjęło uchwałę w sprawie uchwalenia wniosku o przyznanie środków z funduszu sołectkiego na rok 2019, której treść jest zgodna z zapisami protokołu z zebrania. Kopia uchwały stanowi załącznik nr 6 do protokołu.

Z kolei w dniu 25 września 2019 r. odbyło się Zebranie Mieszkańców Sołectwa Rytel w sprawie podziału środków z funduszu sołectkiego na 2020 r. Kopia protokołu z zebrania stanowi załącznik nr 7 do protokołu.

Zebranie Mieszkańców Sołectwa Rytel na przedmiotowym zebraniu podjęło uchwałę w sprawie uchwalenia wniosku o przyznanie środków funduszu sołectkiego. Kopia uchwały stanowi załącznik nr 8 do protokołu.

W trakcie kontroli stwierdzono niezgodność treści uchwały z udokumentowanym w protokole z zebrania podziałem środków zatwierdzonym przez mieszkańców Sołectwa. Rozbieżności dotyczą następujących pozycji:

- 1) „Promocja walorów Gminy” – w uchwale zapisano o 3 000 zł więcej w stosunku do decyzji mieszkańców,
- 2) „Poprawa estetyki Sołectwa” – w uchwale zapisano o 2 000 zł więcej w stosunku do decyzji mieszkańców,
- 3) „Budowa wiaty biesiadnej” – w uchwale zapisano o 2 000 zł mniej w stosunku do decyzji mieszkańców,
- 4) w uchwale nie uwzględniono 3 000,00 zł na spędzenie rekreacyjnie lub kulturowo czasu przez aktywnie działające na terenie sołectwa dwie grupy seniorów.

O wyjaśnienie zaistniałych rozbieżności zespół kontrolny zwrócił się do Pani Sołtys podczas wizyty w jednostce pomocniczej w dniu 10 czerwca 2020 r. oraz pisemnie do Pani _____, która przewodniczyła Zebraniu Mieszkańców w dniu 25 września 2019 r. i podpisywała przedmiotowy protokół oraz uchwałę. Kopia korespondencji stanowi załącznik nr 9 do protokołu.

Z ustnego wyjaśnienia Pani Sołtys Romanny Czulowskiej wynika, iż przy tworzeniu uchwały wykorzystano dokument, który przygotowała, jako swoje wystąpienie przed mieszkańcami. W efekcie w dokumentach z zebrania wystąpił „błąd pisarki”. Kopia tego dokumentu stanowi załącznik nr 10 do protokołu.

Pisemne wyjaśnienia Pani _____ zostały złożone w podobnym tonie.

W toku kontroli nie udało się ustalić, w sposób niebudzący wątpliwości, w którym z omawianych dokumentów znajdują się zapisy odzwierciedlające rzeczywistą wolę mieszkańców Sołectwa.

Nie ma natomiast wątpliwości, że jeden z podpisanych dokumentów – protokół z Zebrania Mieszkańców lub uchwała w sprawie podziału środków z funduszu sołectkiego na 2020 r. – zawiera nieprawdziwe dane.

Protokół z Zebrania Mieszkańców stanowi załącznik do wniosku w sprawie przeznaczenia środków funduszu sołectkiego, który wpłynął do Wydziału Inwestycji i Infrastruktury Urzędu Miejskiego w Czersku w dniu 30 września 2019 r. i został zarejestrowany pod L.dz. 12839/P/2019. Rozbieżność w treści omawianych dokumentów nie została wychwycona na etapie ich weryfikacji przez właściwego merytorycznie pracownika.

10.3. Ujęcie przedsięwzięć sołectwa w uchwałach budżetowych.

Rada Miejska w Czersku ujęła przedsięwzięcia Sołectwa Rytel w załącznikach do uchwał budżetowych na rok 2019 i 2020, jako części składowe kwot ogółem w planie wydatków budżetu. W wyniku kontroli stwierdzono pełną zgodność, między opisami przedsięwzięć sołectwa wynikającymi ze złożonych wniosków, a postanowieniami uchwał budżetowych w tym zakresie.

10.4. Ewidencja księgową wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego.

Wydatki budżetowe w ramach środków przewidzianych w funduszu sołeckim na rok 2019 i 2020, realizowane przez Urząd Miejski, były ujęte w księdze rachunkowej tej jednostki w sposób umożliwiający wyodrębnienie wydatków Sołectwa Rytel.

10.5. Wydatkowanie środków budżetowych na realizację przedsięwzięć zawartych we wniosku Sołectwa.

Wydatki ujęte w uchwałach budżetowych na lata 2019 – 2020, zgodnie z zasadami określonymi przez przepisy art. 249 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, zostały wprowadzone do planów finansowych Urzędu Miejskiego w Czarsku jako jednostki budżetowej. Realizacja wydatków funduszu sołeckiego, w tym w części dotyczącej Sołectwa Rytel, następowała w w/w jednostce budżetowej, w oparciu o dowody źródłowe adresowane na Gminę Czarsk.

W toku kontroli sprawdzono wydatkowanie środków z funduszu sołeckiego przewidzianego dla Sołectwa Rytel w 2019 roku w wysokości 135 020,00 zł. Sołectwo zrealizowało wszystkie przedsięwzięcia wymienione w uchwale budżetowej na ogólną kwotę 134 869,69 zł. Zestawienie wydatków Sołectwa Rytel w roku 2019 przedstawia poniższa tabela.

Wydatki Sołectwa Ryteł zrealizowane w ramach funduszu sołectkiego w 2019 roku

Lp.	Nr faktury	Data wystawienia gminy	Data zapłaty	Sprzedawca	Opis	Plan	Wykonanie	Klasyfikacja budżetowa
1) Promocja walorów gminy								
1	10	01.06.2019	14.06.2019	P.H.U.Barbara Grzelak, Ryteł	Wynajem urządzeń rozrywkowych - festyn rodzinny	20 020	2 000,00	75075 §4300
2	262/06/2019	10.06.2019	21.06.2019	Certus Janusz Szczepański, Chojnice	Druk cyfrowy plakatów A3 (1 szt.) - Dzień Dziecka		47,00	75075 §4300
3	261/06/2019	10.06.2019	21.06.2019	Certus Janusz Szczepański, Chojnice	Druk cyfrowy specjalny plakatów A3 (1 szt.) - Dzień Dziecka		26,00	75075 §4300
4	6	22.06.2019	08.07.2019	Studio&Diwers Katarzyna Tarczyńska, Łódź	Usługa muzyczna - Noc Świętojańska		1 500,00	75075 §4300
5	07/2019	26.06.2019	10.07.2019	Studio Nagrań i Nagłośnienie Krzysztof Klokowski, Charzykowy	Wynajem i obsługa nagłośnienia - Noc Świętojańska		500,00	75075 §4300
6	289/06/2019	28.06.2019	29.07.2019	Certus Janusz Szczepański, Chojnice	Wydruk plakatów A3 (15 szt.) - Dni Ryteł		27,68	75075 §4300
7	443/2019	04.07.2019	17.07.2019	FH AS Andrzej Słomiński, Czersk	Grill, golarka, golarka do włosów - nagrody Baska Kaszubska		450,00	75075 §4190
8	328/07/2019	12.07.2019	25.07.2019	Certus Janusz Szczepański, Chojnice	Druk plakatów A3 (10 szt.) - Dni Ryteł		18,45	75075 §4300
9	685/07/2019	15.07.2019	28.08.2019	GUT Paweł Gut, Chojnice	Wykonanie logo na pucharze (1 szt.)		60,00	75075 §4300
10	725/K/2019	19.07.2019	30.07.2019	FHU SAW Wojciech Słomiński, Czesk	Pendrive (2 szt.), słuchawki (4 szt.) - nagrody Baska Kaszubska		157,80	75075 §4190
11	731A/07/2019	25.07.2019	28.08.2019	GUT Paweł Gut, Chojnice	Wykonanie logo na pucharach (3 szt.) i medalach (100 szt.)		818,21	75075 §4300
12	379/08/2019	09.08.2019	12.09.2019	Certus Janusz Szczepański, Chojnice	Druk: plakatów A3 (95 szt.), zaproszeń (30 szt.), projekt tomiku poezji oraz wydruk 40 - koncert "Pokonaj Nawalnicę"		594,19	75075 §4300
13	00173/2019	11.08.2019	23.08.2019	Music-Service Aleksandra Sztemel, Poznań	Usługa muzyczna - koncert "Pokonaj Nawalnicę"		4 305,00	75075 §4300
14	65/2019	26.08.2019	09.09.2019	Kwiaciarnia Paulina Grześkowiak, Kamieniec	Wykonanie wieńca dożynkowego - Dożynki		640,00	75075 §4300
15	413/08/2019	30.08.2019	27.09.2019	Certus Janusz Szczepański, Chojnice	Druk plakatów A3 (15 szt.)		22,50	75075 §4300
16	3/2019	02.09.2019	13.09.2019	Zespół Hicior	Usługa muzyczna - Noc Świętojańska		500,00	75075 §4300
17	498/10/2019	10.10.2019	07.11.2019	Certus Janusz Szczepański, Chojnice	Druk plakatów (103 szt.)		190,04	75075 §4300
18	547/10/2019	31.10.2019	13.11.2019	Certus Janusz Szczepański, Chojnice	Druk plakatów (15 szt.)		22,50	75075 §4300
19	2036/R/2019	21.11.2019	05.12.2019	PW Junior Robert Żak, Człuchów	Kubek biały z nadrukiem (25 szt.) - Spotkanie Mikolajkowe		375,00	75075 §4300
20	01/12/19	01.12.2019	13.12.2019	PPHU JAN-HIL Hilbrecht Janusz, Gotelp	Wykonanie stoisk promujących sołectwo (2 szt.)		4 180,00	75075 §4300

21	600/12/2019	02.12.2019	16.12.2019	Certus Janusz Szczepański, Chojnice	Druk plakatów A3 (40 szt.) - Jarmark Bożonarodzeniowy	60,00	75075 \$4300
22	31/19	12.12.2019	20.12.2019	Zakład Instalacji Elektrycznej i Hydraul. Włodzimierz Zabrocki, Ryteł	Wykonanie iluminacji świetlnej	1 000,00	75075 \$4300
23	53/12/2019	12.12.2019	20.12.2019	Agencja Reklamowo-Wydawnicza Ingraf Inga Mikołajewska, Chojnice	Wydruk ul. na deseczkach (23 szt.) - Jarmark Bożonarodzeniowy	564,39	75075 \$4300
24	FV/2019/12/20	13.12.2019	20.12.2019	InPrint Adrian Rybacki, Chojnice	Worki sportowe (99 szt.) - nagrody festyn Mikołajkowy	892,00	75075 \$4190
25	FV/2019/12/21	13.12.2019	20.12.2019	InPrint Adrian Rybacki, Chojnice	Wykonanie worków z logo (99 szt.) - Jarmark Bożonarodzeniowy	300,77	75075 \$4300
26	FV/160/2019	17.12.2019	20.12.2019	Embroidery Lucyna Zabrocka, Ryteł	Wykonanie koszulek z logo (1 szt.) - Jarmark Bożonarodzeniowy	760,00	75075 \$4300
2) Budowa punktów świetlnych						90 000	90015
27	16/2019	10.07.2019	23.07.2019	Usługi projektowe Edmund Hapka, Chojnice	Dokumentacja projektowa oświetlenia ulicznego ul. Żwirowa w Rytle	2 850,00	90015 \$6050
28	7/2019	12.07.2019	25.07.2019	Usługi projektowe Alojzy Znajdek, Chojnice	Dokumentacja projektowa oświetlenia ulicznego ul. Wspólna w Rytle	3 100,00	90015 \$6050
29	8/2019	12.07.2019	25.07.2019	Usługi projektowe Alojzy Znajdek, Chojnice	Dokumentacja projektowa oświetlenia ulicznego ul. Bursztynowa w Rytle	3 750,00	90015 \$6050
30	6/2019	12.07.2019	25.07.2019	Usługi projektowe Alojzy Znajdek, Chojnice	Dokumentacja projektowa oświetlenia ulicznego ul. Polna w Rytle	5 000,00	90015 \$6050
31	21/08/2019	06.08.2019	05.09.2019	ELKTOM Tomasz Morek, Czersk	Budowa oświetlenia ulicznego ul. Nadrzeczna w Rytle	15 000,00	90015 \$6050
32	10/2019	13.08.2019	27.08.2019	Usługi projektowe Alojzy Znajdek, Chojnice	Dokumentacja projektowa oświetlenia ulicznego ul. Wydymowa w Rytle	3 750,00	90015 \$6050
33	01/12/2019	11.12.2019	20.12.2019	RDI Elektro Grzegorz Żychski, Chojnice	Budowa oświetlenia ulicznego w ul. Wspólnej w Rytle	1 950,00	90015 \$6050
34	30/19	11.12.2019	20.12.2019	Zakład Instalacji Elektrycznej i Hydraul. Włodzimierz Zabrocki, Ryteł	Budowa oświetlenia ulicznego w ul. Polnej w Rytle	54 600,00	90015 \$6050
3) Wyposażenie placów zabaw						15 000	90095
35	FS/19.08/0146	22.08.2019	04.09.2019	NOVUM Sp. z o.o. sp.k., Szczytno	Huśtawka podwójna, zawieszona z siedziskiem huśtawkowym, konik, zjazd linowy - plac zabaw	14 860,72	90095 \$6050
4) Wyposażenie i utrzymanie boisk sportowych						10 000	92601
36	31/09/2019	26.09.2019	10.10.2019	Omega Partner s.c., Leszno	Wiatra stadionowa wyposażona w 8 siedzisk i zestaw kół transportowych	9 997,44	92601 \$4210
Razem (1+2+3+4)						135 020	134 869,69

Na rok budżetowy 2020 planowane wydatki Sołectwa Rytel wynoszą 135 342 zł, z czego na dzień 5 czerwca 2020 r. zrealizowano wydatki w kwocie 20 059,77 zł. Zestawienie dotychczasowych wydatków Sołectwa Rytel w roku 2020 przedstawia tabela na kolejnej stronie.

Zasady i tryb realizacji wydatków dokonywanych w ramach środków jednostek pomocniczych Gminy Czersk reguluje zarządzenie nr 609/09 Burmistrza Czerska z dnia 16 lipca 2009 r.

Zgodnie z § 3 wyżej wymienionego zarządzenia:

- 1) dokonywane zakupy towarów i usług przez sołtysa powinny być uzgodnione z właściwym pracownikiem Urzędu Miejskiego,
- 2) faktury za dokonane zakupy, po ich zatwierdzeniu pod względem merytorycznym i opieczątowaniu, sołtys przedkłada niezwłocznie właściwemu pracownikowi Urzędu Miejskiego.

Z ustnych wyjaśnień złożonych przez Panią Sołtys w podczas wizyty zespołu kontrolnego w Rytle między innymi wynika, że:

- 1) dokonywane wydatki były zawsze uzgadniane z właściwym merytorycznie pracownikiem Urzędu Miejskiego w Czersku,
- 2) Pani Sołtys nie opisywała faktur, gdyż dokonywał tego w/w pracownik,
- 3) Pani Romanna Czulowska nie czytała również opisu merytorycznego pracownika, a swoją pieczęcią potwierdzała jedynie, że dany wydatek został faktycznie poniesiony na rzecz Sołectwa Rytel, często na nieopisaną jeszcze fakturze,
- 4) według oświadczenia Pani Sołtys część faktur trafiała bezpośrednio do Urzędu Miejskiego – w takim przypadku opieczątowanie dokumentu następowało w biurze merytorycznego pracownika.

W trakcie kontroli stwierdzono również, iż następujące faktury zostały zrealizowane ze środków Sołectwa Rytel bez ich zatwierdzenia przez Sołtysa:

- 1) faktura nr 6 z dnia 22.06.2019 r. za usługę muzyczną na kwotę 1 500,00 zł,
- 2) faktura nr 413/08/2019 z dnia 30.08.2019 r. za wydruk plakatów A3 na kwotę 22,50 zł,
- 3) faktura nr 600/12/2019 z dnia 02.12.2019 r. za wydruk plakatów A3 na kwotę 60,00 zł,
- 4) faktura nr 443/2019 z dnia 04.07.2019 r. za nagrody na Baškę Kaszubską na kwotę 450,00 zł.

Kopie wyżej wymienionych faktur stanowią załączniki od 11 do 14 do protokołu.

Opisana powyżej praktyka odbiega od uregulowań zawartych w przywołanym zarządzeniu. Z pisemnego wyjaśnienia złożonego przez pracownika Urzędu Miejskiego odpowiedzialnego za rozliczanie funduszu sołectkiego wynika, że zdiagnozowane przez zespół kontrolny odstępstwa od obowiązujących standardów wynikały wyłącznie z przeoczenia odpowiednich zapisów zarządzenia. Kopia wyjaśnienia stanowi załącznik nr 15 do protokołu.

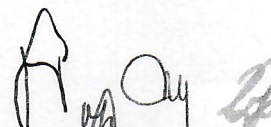
10.6. Realizacja wybranych przedsięwzięć oraz wydatków.

W ramach przeprowadzonych czynności zespół kontrolny przeanalizował wybrane wydatki lub przedsięwzięcia realizowane przez jednostkę pomocniczą w okresie objętym kontrolą.

10.6.1. Organizacja Jarmarku Bożonarodzeniowego.

Sołectwo Rytel, Parafia Rzymskokatolicka w Rytle oraz Stowarzyszenie „Naszym Dzieciom” zorganizowały 22 grudnia 2019 roku Jarmark Bożonarodzeniowy. Kopia artykułu na ten temat z portalu Wizjalokalna.pl stanowi załącznik nr 16 do protokołu.

O planowanym przedsięwzięciu Pani Sołtys informowała Burmistrza Czerska w dwóch pismach, które wpłynęły do Urzędu Miejskiego w Czersku 10 grudnia 2019 r. Kopie pism wraz z odpowiedzią na jedno z nich stanowią załączniki nr 17 i 18 do protokołu.

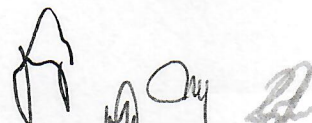
Wydatki Sołectwa Rytel zrealizowane w ramach funduszu sołectkiego do 5 czerwca 2020 roku

Lp.	Nr faktury	Data wystawienia	Data zapłaty	Spzedawca	Opis	Plan	Wykonanie	Klasyfikacja budżetowa
1) Promocja walorów gminy								
1	01/01/20	02.01.2020	14.01.2020	PPHU JAN-HIL Hilbrecht Janusz, Gotelp	Wykonanie stoisk promujących sołectwo (2 szt.)	23 342	5 061,12	75075 §4300
2	FV/1/2020	05.01.2020	17.01.2020	Embroidery Lucyna Zabrocka, Rytel	Wykonanie odzieży z logo (1 szt.)		790,00	75075 §4300
3	74/01/2020	31.01.2020	20.02.2020	Certus Janusz Szczepański, Chojnice	Druk plakatów A3 (15 szt.)		29,52	75075 §4300
4	165/4/2020/bl	24.04.2020	24.04.2020	Craft Print Maciej Kowalkowski, Chojnice	Plakat A3 (20 szt.) - akcja "Wspieramy lokalnie"		61,60	75075 §4300
2) Dopuszenie jednostki OSP Rytel								
5	1/02/2020	24.02.2020	05.03.2020	Professional Service Piotr Kowalski, Rytel	Regat samochodowy - wyposażenie wozu strażackiego	3 000	3 000,00	75412
3) Poprawa estetyki w sołectwie								
6	111/2020/PAT	04.03.2020	17.03.2020	OPUS Plus Patrycja Bernacka, Poznań	Gabiota wolnostojąca (5 szt.) - tablica ogłoszeniowa	12 000	11 998,65	90003
4) Budowa punktów świetlnych								
5) Wyposażenie placów zabaw								
6) Budowa wiaty biesiadnej								
7) Wyposażenie i utrzymanie boisk sportowych								
Razem (1+2+3+4+5+6+7)						135 342	20 059,77	x

Jednym z elementów wystroju przestrzeni publicznej wykorzystanej na organizację jarmarku było siedem tzw. „stoisk promujących Sołectwo”.

W toku kontroli ustalono, że:

- 1) obiekty powstałe w czasie Jarmarku Bożonarodzeniowego w miejscowości Rytel usytuowane zostały na działce nr 475 obręb Rytel, stanowiącej własność Gminy Czersk – informacja z rejestru gruntów stanowi załącznik nr 19 do protokołu,
- 2) nikt ze współorganizatorów jarmarku nie poinformował właściciela gruntu o zamiarze umieszczenia na nim stoisk ani nie wystąpił o zgodę Gminy na takie działanie,
- 3) zgodnie z art. 3 pkt 5 ustawy Prawo budowlane „stoiska promujące Sołectwo” stanowią tymczasowe obiekty budowlane, do których zalicza się między innymi kioski uliczne oraz pawilony sprzedaży ulicznej i wystawowe,
- 4) zgodnie z art. 30 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo budowlane budowa tymczasowych obiektów budowlanych wymaga uprzedniego zgłoszenia organowi administracji architektoniczno-budowlanej,
- 5) zgodnie z oświadczeniem Pani Sołtys takiego zgłoszenia nie dokonano, a także nie wystąpiono z ewentualnym wnioskiem do Gminy, jako właściciela gruntu, o dokonanie takiego zgłoszenia,
- 6) według oświadczeń Pani Sołtys oraz ks. Proboszcza złożonych podczas wizyty zespołu kontrolnego w Rytle, stoiska te stanowią własność Parafii i są przechowywane na jej terenie – dzięki uprzejmości ks. Proboszcza zespół kontrolny, podczas wizji lokalnej w dniu 10 czerwca 2020 r., potwierdził fakt zmagazynowania elementów siedmiu stoisk w pomieszczeniu gospodarczym na terenie Parafii,
- 7) za wykonanie czterech ze stoisk stanowiących własność Parafii zapłacono ze środków budżetowych będących w dyspozycji Sołectwa Rytel na rok 2019 i 2020 w łącznej wysokości 8 360,00 zł – kopie faktur stanowią załączniki nr 20 i 21 do protokołu,
- 8) według oświadczenia Pani Sołtys wydatek dotyczył wyłącznie pokrycia kosztów robocizny przy wznoszeniu tych obiektów budowlanych,
- 9) zlecenie powyższej usługi w grudniu, w części płatnej w styczniu, w wysokości 4 180,00 zł, odbyło się bez zabezpieczenia środków na ten cel w budżecie Gminy,
- 10) okoliczności formalne i prawne wzniesienia stoisk promujących Sołectwo wzbudziły wątpliwości Burmistrza Czerska już w styczniu 2020 r., a w konsekwencji legły u podstaw decyzji o przeprowadzeniu kontroli – kopie korespondencji w tym zakresie pomiędzy Gminą a Sołectwem stanowią załączniki nr 22 i 23 do protokołu,
- 11) zgodnie z pisemnym oświadczeniem złożonym przez Burmistrza Pani Sołtys, podczas rozmowy telefonicznej w dniu 16 stycznia, poinformowała go, że relacje podmiotów zaangażowanych w powstanie stoisk promujących Sołectwo zostały uregulowane w porozumieniu, które zobowiązała się dostarczyć do Urzędu Miejskiego po powrocie z ferii zimowych – kopia oświadczenia Burmistrza stanowi załącznik nr 24 do protokołu,
- 12) ponieważ powyższe porozumienie nie wpłynęło do Urzędu Miejskiego w Czersku, zespół kontrolny zwrócił się do Pani Sołtys o jego przekazanie podczas czynności kontrolnych wykonywanych na terenie Sołectwa 10 czerwca 2020 r. – Pani Sołtys poinformowała, że nie przekazała i nie przekaze Gminie porozumienia, gdyż miało ono jednak jedynie ustną formę,
- 13) zespół kontrolny zwraca uwagę na fakt, że Sołectwo z założenia ustawowego pełni rolę wyłącznie jednostki pomocniczej jednostki samorządu terytorialnego i jako takie nie stanowi samoistnego, niezależnego od tej jednostki bytu prawnego, a co za tym idzie, nie posiada zdolności do podejmowania czynności prawnych, w tym zawierania porozumień,
- 14) z uwagi na powyższe, w ocenie zespołu kontrolnego, zawarcie przez Sołectwo jakiegokolwiek porozumienia z podmiotami trzecimi nie pociąga za sobą żadnych skutków prawnych, jednak stanowi przekroczenie uprawnień przewidzianych dla Sołtysa w przepisach prawa,

- 15) podkreślenia wymaga również, że wydatkowanie środków budżetowych zawsze musi się odbywać na podstawie i w granicach prawa, w sposób oszczędny, celowy i gospodarny, a wydatkowanie ich na zaspokajanie potrzeb podmiotów trzecich jest możliwe dopiero po spełnieniu szeregu wymogów formalnych, czego w tym przypadku zabrakło.

10.6.2. Zakup gablot informacyjnych.

W ramach funduszu sołeckiego na 2020 r. Sołectwo Rytel zakupiło 5 wolnostojących gablot informacyjnych typu A za cenę jednostkową 2 399,73 zł brutto. Faktura nr 111/2020/PAT z dnia 04.03.2020 r. na kwotę 11 998,65 dokumentuje zakup 5 szt. gablot wolnostojących. Faktura stanowi załącznik nr 25 do protokołu.

W trakcie czynności kontrolnych przeprowadzonych na terenie Sołectwa ustalono następujące miejsca montażu gablot:

- 1) dwie gabloty dwuskrzydłowe znajdują się przy drodze krajowej nr 22 na wysokości:
 - a) sklepu Biedronka,
 - b) Parafii Rytel,
- 2) trzy gabloty jednoskrzydłowe zamontowano po jednej:
 - a) przy ul. Ks. Antoniego Kowalkowskiego,
 - b) przy ul. Szkolnej,
 - c) przy ul. Ostrowskiej.

Wizja lokalna w terenie wykazała rozbieżność pomiędzy treścią faktury, która mówi o zakupie pięciu gablot w tej samej cenie, w domyśle takich samych, a stanem faktycznym. Tak, jak wyżej wymieniono, w toku kontroli zespół kontrolny ustalił, że 3 z pięciu zakupionych i zamontowanych gablot są o połowę mniejsze od pozostałych.

10.6.3. Zakup i dystrybucja materiałów promocyjnych.

W ramach funduszu sołeckiego w 2019 r. Sołectwo Rytel przeznaczyło na zakup towarów i usług związanych z promocją łącznie 20 011,53 zł.

W toku kontroli zespół kontrolny ustalił, że:

- 1) w praktyce w Sołectwie nie stosowano dokumentów potwierdzających przekazanie osobom lub podmiotom trzecim zakupionych materiałów promocyjnych,
- 2) część materiałów promocyjnych zakupionych ze środków budżetowych i opisanych, jako promujące Sołectwo oraz przeznaczone dla mieszkańców, w rzeczywistości trafiło do z góry wybranych organizacji pozarządowych – Ochotniczej Straży Pożarnej w Rytle oraz Amatorskiej Drużyny Sportowej „Brda Rytel”,
- 3) powyższe dotyczy:
 - a) faktury 2036/R/2019, na kwotę 375,00 zł, za wykonanie 25 szt. kubków z nadrukiem, które, według ustnego oświadczenia Pani Sołtys, przekazano strażakom, aby rozdali je uczestnikom Jarmarku Bożonarodzeniowego – kopia faktury stanowi załącznik nr 26 do protokołu,
 - b) faktury 160/2019, na kwotę 760 zł, za wykonanie koszulek z logo w ilości 1 szt., która, według ustnego oświadczenia Pani Sołtys, w rzeczywistości dotyczyła wykonania 20 szt. koszulek przekazanych strażakom zabezpieczającym Jarmark Bożonarodzeniowy – kopia faktury stanowi załącznik nr 27 do protokołu,
 - c) faktury 53/12/2019, na kwotę 564,39 zł, za wykonanie 23 sztuk nadruku uv, która, według ustnego oświadczenia Pani Sołtys, dotyczyła ozdobienia pamiątkowych drewnianych tabliczek wręczanych przez OSP darczyńcom, w podziękowaniu za pomoc finansową przy zakupie samochodu strażackiego – kopia faktury oraz zdjęcie tabliczki pamiątkowej stanowią załączniki nr 28 i 29 do protokołu,

- d) faktury 2019/12/20, na kwotę 892,00 zł, za 99 szt. worków sportowych oraz faktury 2019/12/21, na kwotę 300,77 zł, za wykonanie 99 szt. logo na workach, które, według ustnego oświadczenia Pani Sołtys, zostały przekazane dzieciom z zespołu „Brda Rytel” podczas Festynu Mikołajkowego – kopie faktur stanowią załączniki nr 30 i 31 do protokołu,
- 4) w ocenie zespołu kontrolnego opisana w pkt 2 i 3 sytuacja:
- a) podobnie jak w przypadku stoisk promujących Sołectwo, w praktyce stanowi zaspokajanie potrzeb podmiotów trzecich ze środków publicznych bez spełnienia wymogów formalnych w tym zakresie,
 - b) pozwala na stwierdzenie znaczących rozbieżności pomiędzy informacjami przekazanymi przez Panią Sołtys a treścią niektórych dowodów księgowych,
 - c) ze względu na rozbieżności, o których mowa powyżej, wzbudza wątpliwości: albo co do treści przedkładanych dowodów księgowych albo co do składanych przez Panią Sołtys oświadczeń.

11. Podsumowanie wyników kontroli.

Aktywność społeczna stanowi istotę funkcjonowania wspólnoty samorządowej, którą tworzą mieszkańcy każdej jednostki samorządu terytorialnego, a bez udziału mieszkańców we współzarządzaniu gminą, w dłuższej perspektywie jej rozwój jest niemożliwy.

W ramach decentralizacji procesu zarządzania, w realizacji zadań gminę ustawowo powinny wspierać jej jednostki pomocnicze. Dlatego tak ważne jest z jednej strony tworzenie odpowiednich ram formalno-prawnych dla funkcjonowania jednostek pomocniczych przez jednostkę samorządu terytorialnego, z drugiej wykonywanie przez sołectwa i osiedla powierzonych im zadań w określonym ustawowo duchu pomocniczości w stosunku do gminy.

Z ustaleń zespołu kontrolnego wynika, że w przypadku Sołectwa Rytel doszło do zachwiania relacji, które powinny występować pomiędzy tą jednostką pomocniczą a Gminą Czersk, jako podmiotem ją tworzącym i nadzorującym.

W ocenie zespołu kontrolnego w wielu z opisanych w protokole przypadków organ wykonawczy Sołectwa wkraczał w kompetencje Gminy lub zaniechał czynności, do których był zobowiązany. Nie można jednak wykluczyć, że sytuacja ta była wynikiem braku pełnej wiedzy przedstawicieli Sołectwa na temat zasad funkcjonowania jednostki pomocniczej lub niewystarczającego nadzoru ze strony Gminy nad działalnością Sołectwa Rytel.

Dlatego, mając na uwadze ustalenia kontroli oraz powyższe, w trosce o ciągły rozwój procesu zarządzania Gminą Czersk, a także w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości w przyszłości, zespół kontrolny rekomenduje podjęcie działań mających na celu:

- 1) zwiększenie nadzoru Gminy nad działalnością jednostek pomocniczych,
- 2) aktualizację przepisów prawa regulujących tryb i zasady funkcjonowania sołectw i osiedli, w tym w szczególności zasad gospodarowania środkami budżetowymi będącymi w ich dyspozycji,
- 3) ustawiczne podnoszenie kompetencji przedstawicieli jednostek pomocniczych.

Zespół kontrolny:

Grażyna Zubrzycki
Magdalena Tyburek
Jan Kosiński Kąkolak
Marek Szyca

Podmiot kontrolujący:

BURMISTRZ

Przemysław Biesek-Talewski